

[Forsvarsministeren.]

der ikke rørt ved de målsætninger, som Danmark selv har sat sig. Derfor synes jeg, at når det ærede medlem anmoder om at få ro om dansk forsvar, er det i og for sig noget, der mere har adresse indadtil, til det ærede medlem selv. Det, der har været tale om for ganske nylig igennem de beslutninger, der er taget, er, som jeg tidligere har gjort opmærksom på, ting, som vi her i landet — i hvert fald indenfor de partier, som har indtaget en positiv stilling til dansk forsvar — har været klar over længe, nemlig det svigtende beredskab i en spændt situation i verden. Derfor har man både sidste år og tidligere — jeg husker også tilbage til 1950, hvor jeg var medlem af 5 mands udvalget — i høj grad drøftet disse problemer og også søgt at lægge forholdene til rette således, at man på de områder, hvor det var gørligt, kunne opnå det bedst mulige beredskab med de styrker, vi har. At beredskabet ikke var stærkt nok, har været indrømmet af alle, som har behandlet disse spørgsmål, og derfor skabte man også ved vedtagelsen af forsvarslovene i sommer udtrykkeligt en baggrund for en styrkelse af beredskabet, når forholdene tillod det. Det er jo kendt af alle, som har læst de forsvarslove, der blev vedtaget sidste sommer, at dette beredskabshensyn har spillet ind ved de afgørelser, der er truffet fornylig; og det er i alt væsentligt opfyldelsen af disse beredskabshensyn, der har forøget de udgifter, som man opererede med ved gennemførelsen af ordningen sidste sommer.

Det ærede medlem hr. Johs. Christiansen mener, at man igennem det foreliggende lovforslag har frataget forsvarschefen de vigtigste af hans beføjelser, og det ærede medlem udtalte — jeg tror, det var med adresse til min forgænger, det ærede medlem hr. Rasmus Hansen —, at det er mærkeligt, at de, der vedtog ændringen i maj 1950, og som havde fingeren på den atlantiske puls, ikke havde forudset en ændring af den karakter, som her skulle komme. Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Johs. Christiansen — jeg ved ikke, om det ærede medlem deltog i forhandlingerne dengang, men jeg gjorde det og kan huske det —, at netop hele dette spørgsmål om kommandostrukturen for det vesteuropæiske forsvar var fremme i vore drøftelser. Det var jo en løbende udvikling, man var inde i, hvor Danmark stod overfor det spørgsmål, om vi efter alle vore forhandlinger fra 1946 og frem til 1950 skulle træffe en afgørelse på grundlag af det enhedsprincip, som vi var tilhængere af, og derefter se

tiden an, efterhånden som udviklingen skred frem. Det kom til udtryk i den lov, som blev vedtaget i maj 1950, i den sidste paragraf, hvorefter de af loven følgende forandringer i den for hæren og søværnet m. v. gældende ordning skulle gennemføres ved forsvarsministerens foranstaltning, efterhånden som forholdene gjorde det muligt. Det er en paragraf, som efter sin ordlyd og efter alt det, vi forhandlede på daværende tidspunkt, har nøjagtig adresse til den fortløbende udvikling, vi var inde i, hvor vi forudså, at der, efter at vi havde skabt vor enhedsledelse på det grundlag, som vi kunne gøre det i maj måned 1950, kunne komme forhold, der ville begrunde en tilpasning, uden at vi forlod det enhedsprincip, som vi er tilhængere af. Det var forudset i den lovgivning, som min højtærede forgænger gennemførte med tilslutning fra de konservatives og venstres side, og det er det, der er resulteret i det forslag, der foreligger nu. Jeg sagde rigtignok selv i 1950 som ordfører for mit parti, at den ordning, som vi dengang skabte, var af den beskaffenhed, at den ikke stod som en hindring for, at vi kunne tilpasse os til enhver foreliggende situation. Det hænger bl. a. sammen med det, som jeg lige her har sagt om de diskussioner, vi havde, og udfaldet af disse diskussioner om den gradvise tilpasning; for denne blev der skabt det legale grundlag ved vedtagelsen af majloven 1950. Når man siger, at forsvarschefens stilling vil være totalt forandret og nærmest overflødig efter det, der er sket, vil jeg give det ærede medlem hr. Norup ret i, at det er en fuldkommen kortsynet og ulogisk betragtning. Jeg vil yderligere tilføje, at hvis vi ikke under udviklingen af det vesteuropæiske forsvarssystem med de forskellige regioner, hvori Danmark altså er deltager sammen med Norge i den ene, ikke i dag havde haft et system af den karakter, vi forhandler om her, tilpasset efter forholdene, så havde vi ganske simpelt været nødt til at skabe det. Jeg går ud fra, at den tanke, som det ærede medlem hr. Johs. Christiansen fremsatte om, at man skulle besætte forsvarschefens stilling med en af værnscheferne, ligger så langt fra de praktiske mulighedsgrænser, at det ville være at genoplive gamle skader og måske genopvække gammel strid her i landet at gå ind på den. Derfor vil jeg på det mest alvorlige advare imod, at man overhovedet kommer ind på en tankegang af den karakter. Gennem det system, som er foreslået her, bevarer vi den enhed i vore forsvarsmæssige forhold, som vi efter min mening ikke skal give slip på. At en